

Lo Sonatenc

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

AÑO XV

Reus. Dimarts 16 de Octubre de 1900

Núm. 8693

PUNTOS DE SUSCRIPCIÓN

En la Administración d'aquest diari y en las principales
Librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallorquina, carrer Junquera, 6.

No se devolverán los originales encare que no se publican.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 10 cént. av. la y, Plaça 1 el 8 vit
n provincias trimestre. 15 cént. exp. P. 350
Extranjero y Ultramar. 20 cént. exp. P. 350
en Canàries, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

de continuadas curacions y, d'una
acceptació general, son les millors
probas per demostrar que

el Xarop Serra es el mejor remedio para combatir per crò-

nica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

LAPIDAS Vda. y fills de A. Auqué REUS

LAS MILLORS Y MES BARATAS

Plaça Constitució, 17 y Galanas, 1

ULTIMAS > NOVETATS
— EN —
CORONAS y altres objectes artís-
tichs de flors, en seda, plums,
metall, porcelana, tela imper-
meable, etc., de totas classes
y preus.

Cintas e inscripcions pera les mateixos

M. PERPINÀ

Major, 22, Reus.

Recordeu als morts

Pera 12 del próxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, variis colors travallades al burí, amfe y relliu, desde 15 pessetas; deuradas á meytat de preu
50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—De franch la colocació en lo Cementiri.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

DOCTOR J. MIRO
OCULISTA

Consulta en Reus: Llos dilluns y divendres de dos á cinc de la tarde, Arrabal de
Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dies de deu á una del matí y de tres á cinc de la tarde
havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

TALLER DE PLANXAR

REGINA LEIRA

Desde l'mes de Juliol d'aquest any, se troba esta-
blert en aquesta ciutat un taller de pianxet, moniat
ab tots los adelants que tan delicat travall requereix.

Dit establiment té una secció especial pera l'en-
tretament de cortinatges, transparents, estores, vells, et-
càters, etc.

Així mateix se renten vestits de seda y merli, y
tota classe de mantellines.

Los objectes que surten del rentament no experi-

mentan cap dany, conservantse com sortits de fá-
bricas.

Se donan llissons á senyoreiss y se serveixen los
encarrechs ab la major pulcritut y economía.

Carrer de las Galanas, 6, tercer. 1.—Reus.

Agencia

Admet encarrechs, instances memorials ó solici-
tuds als Registres de la Propietat y Ajuntaments, cer-
tificats, copies é informes. Administració de fincas.
cobro de cessals, etc. S'escriuen cartas.

Presta diners ab hipoteca.

Carrer de la Presó, 16.

**La que paga més
contribució de la pro-
vincia.**

Secció doctrinal

Per falta de previsió

Las perturbaciones económicas als pobles son sem-
pre manifestació del desordre administratiu y conce-
cucia de la acció antisocial d'una política séssil altre
si que la concupiscència dels individus. Als Estats
enderrerits no hi han arribat encare les coneixéments
sociològics que ensenyen que la agricultura, la in-
dústria y el comerç son les forces vivas de les societats,
que es indispensable conservar si no's vol que la vida
del poble defalleixi y que noves formes y organisa-
cions socials s'encarreguin d'enrobustir-lo que es fe-
ible y de portar esclats de vida allà ahont las energies
socials s'escorren perque arriba a esser un fetida dis-
gregació dels elements de la societat.

Creure que la crisi industrial d'un poble es tan-
sol consecuència del pujat preu de les matèries ele-
mentals y de la disminució, per las causes que són,
de la venda dels productes, es observar molt per de-
munt y no donar compte de que aquelles que's sup-
posen causes no son més que els efectes naturals de la
imprevisió, de la inèptia gubernamental y del dala-
baix de la política dels pobles. Les societats quina or-
ganisiació es normal, quins governs són lo menos dò-
lents possible y quina vida social es tota ella afanosa
y de grosses energies, no tomen les petites depres-
sions que á les activitats industrials y comercials hi
produheix l'encarment de les primeres matèries en lo
mercat universal. Son aquestes crisi económicas ac-
cidentals, de poca durada, y com que son generals en
tots los pobles, son poch intensas y prompte s'hi do-
na solució. Més als pobles quina vida social y política
està rublerta de defectes y no es expressió positiva de
les particularitats sociològiques dels nuclies socials, les
perturbacions económicas tenen trascendència y po-
den esser la primera senyal de la normalisació social
d'un poble. Mentre als pobles hi ha benestar econò-
mic, malgrat que totes las activitats socials se trobin
desballastedas, es impossible portarlo per lo camí de la
normalisació de la seva vida social y política. Las crisi
económiques esclareixen la comprensió, despertan les
consciències y obligan als passius egoïstas a prendre in-
terès en la vida pública.

Si s'judican los fets socials sense analisarlos y
sense relacionarlos, s'arriba a conclusions que no son
pas expressió de la realitat. Es per això que al vol-
guer esbrinar les causes d'una perturbació econòmi-
ca no n'hi ha pas prou ab lo coneixement y estudi
dels fets socials immediats á la indústria y al comerç;
cal, ademés, determinar quién es l'estat de la agricultura,
precisar lo desenrotlllo de la cultura general y veure quina es la modalitat de la vida social y políti-
ca. Sols eixirix es possible l'coneixent de las causes ve-
ritables de las crisi económicas, y sols coneixent
positivament las causes hi ha la possibilitat de donar
solució al conflicte.

A la nostra Catalunya hi comença are una crisi
industrial que tindrà durada, pero que tindrà solució
favorable y facilitarà l'desenrotlllo complet de la vi-
da social del nostre poble.

La consecuència il·lògica de la guerra d'Espanya
ab los Estats Units no podia ser altra pera Catalunya

que la crisi industrial que s'ha iniciat. Previst lo resultat de la guerra, la pèrdua dels principals mercats de la nostra indústria era segura, i la pertorbació industrial inevitable, perquè l'mercado espanyol es insuficient per consumir la producció catalana. Es insuficient el mercat espanyol per la seva pobresa deguda a una agricultura migrada y rutinaria, y fins per esser mercat poch extens per una producció industrial que creix y's desenrotilla cada dia. Ni l'Estat, ni l'industrial varen preveure la situació econòmica que seguirà a la guerra, y si va esser prevista, com si no ho hagués sigut, perquè res s'ha fet per evitar la falta de treball que molts obrers patirà. Al Estat es per demés ferlo responsable de res, perquè es ben espigut que la previsió no la coneix. Mes los industrials que sabien bé quins eren els seus bons mercats, han mostrat esser poch pràctichs al no posar-se en condicions de defensar-se de les contingències que hovien de sobrevindre. Mentre els aranzels van protegir-los, els profits de la explotació industrial eran grossíssims, y per mala ventura de tots la riquesa se'n anava tota als valors públics que per l'alt preu dels frànchs donaven, sense grans perills immediats per l'capital, interessos excessius. L'industrial va preocupar-se poch de perfeccionar la seva indústria dedicant-hi una bona part de lo molt que guanyava, pera l'dia de demà en que, mancat de mercat sense competència, hagués de concorrer a la lluita industrial pera desfer-se de la producció. Aquesta imprevisió no sols va esser obstacle per l'perfeccionament industrial, ab la seva passivitat afavorí els desacents dels polítics y ab lo seu engagement rebutjés la acceptació de doctrines sociològicas, úniques que poden normalizar la vida social del nostre poble.

La crisi industrial es poch extensa encara y l'seus efectes no han obligat els industrials a una acció única. Quan los fets obrin los ulls a tants que l'stendrán cluchs, deixaran de banda a tots aqueixos polítics descredits que encara l's malmenen, y comprendran que l's polítics no arreglen los problemes industrials perquè no més travallan pera fins egoistes, y que en contes de perdre temps cercant remey ànich al Estat protector, es lo lògic que fassin avanser la indústria, que la posin en les condicions positivas dels pobles de veritable cultura. Y que la digne es lluytar perfeccionament lo treball, la producció, y no restant estacionari esperant que l'Estat torni a fer de tutor.

Pera la indústria catalana no veig més que prosperitat al porvenir. Quan un poble es travallador de mena, les energies han d'estar seguidament en activitat, y forzosament s'han de resoldre tots los conflictes que accidentalment sian obstacle al treball. Qui es travallador, travalla. Catalunya es travalladora, y travallarà. La indústria se perfeccionarà y avanserà, l'industrial hi aplicarà cabals que posseixen, y s'trobarà nous mercats y l'desenrotillo de la vida social del nostre poble no s'haurà aturat, perquè les societats que tenen vida travallan y progressan y vencen tots los obstacles que s'oposen a la expansió de la seva vida. Sensible es que encara que sols sia accidentalment, la crisi industrial porti la necessitat a la llar dels travalladors, més es tart pera evitar del tot aquest accident y cal no parar pera que sia curt y prompte la indústria catalana s' trobi en millor estat que avans. Jo tinc fé complerta en que aquest serà l'resultat de la pertorbació que pateix la indústria catalana.

Aprendrem els industrials catalans dels industrials alemanys, y mirinse la agricultura espanyola. La indústria alemana es potentíssima perquè es progressiva y no li dolen cabals pera l'perfeccionament del treball, aplicant directissimament a la indústria l's avensos de la ciència y convertint lo treball industrial casi en treball científich; la agricultura espanyola es pobre y sense cap importància per rutinaria y oposada a modificacions que a altres països sense condicions naturals han produït efectes maravillosos. Per lo que fins ara ha fet la indústria catalana, pot profetisar-se que seguirà lo criteri progressiu dels alemanys, que es conexa ab la manera d'esser catalana, fins ara desfigurada per molts causes que tothom coneix.

L'estat de la nostra indústria no es pas tant atrasat que l'havens que ha de realisar suposi un esforç grandíssim. Les especials condicions del obrer català lo fan inmorable pera la evolució progressiva que ha d'empedre la indústria de la terra. Després de la guerra ab los Estats Units, los cònsuls inglesos varen enviar un informe al seu govern referent al estat de la indústria espanyola y a les consecuències que s'podria suposar seguirian a la pèrdua dels mercats colonials. Y l'senyors inglesos, que son pràctichs y saben veurehi be, van esser de opinió que la indústria catalana, si bé tindria una petita crisi, se'n referia, perquè iant per l'estat de desenrotillo en que s' troba-

va, com per les especials condicions del industrial y, sobretot, del obrer, y no oblidant los cabals abundoses que hi han a Catalunya, podia essegurar-se que trobaria nous mercats y que realisaria l's avensos y progrés indispensables pera obtenir ventajes en la lluita industrial y comercial que heuria de sostenir pera donar sortida a la producció.

Penso que aquesta apreciació es justa y que l's fets aniran desenrotillantse com queda exposat. Los industrials han de pensarhi en la significació de la crisi present, y no han d'oblidar que la indústria es una manifestació ee la vida dels pobles, que sols es usanosa y positiva si no s'troba desligada de la vida social, que ha d'esser sempre la suma armónica de totes las activitats dels pobles. Procurin no serho més d'imprevisors, y pera això cal que prenguin part a la vida pública acceptant los principis sociològics quin si sia normalizar moral y materialment la vida social del nostre poble. Cal que ari, que la experiència l's ho ha ensenyat, vegin ben clar que l'Catalanisme, per esser lo que es y els saben ben bé, es la acció social única que pot fer desenrotillar y progressar la vida social an totes las seves manifestacions del nostre poble. Com pot ser que no s'hagi comprés que l'Catalanisme té relació directíssima de la prosperitat material de la terra? Vegin, sino, si fora de Catalunya han trobat qui millor los aconsellés y qui millor los hi digués per endavant lo que havia d'anar succehint.

Y l's recomano als industrials que sian previsors, perquè quan hauran fet progressar la indústria y hauran trobat mercats y tindrán segura sortida pera la producció, vindrà un nou obstacle: los drets d'exportació que l'Estat imposarà.

Allavors acabarán de veurehi clar y acceptarán los principis del Catalanisme los industrials que necessitin la darrera vergassada de la política pera emprendre l'bon camí.

D. MARTÍ Y JULIÁ.

Defecte nacional

Un periódich madrileny deya que nostra pàtria havia pagat fins avuy tribut a la retòrica, mentrels los adelanos moderns estan exigint cultivar sobre tot la aritmètica.

Aquest es lo secret de que l's trobem tan desmedrads y faltats de forsa, fins lo punt de viure en constància per lo concepte que altres nacions tenen format de nosaltres.

«Sempiternos habladores», ho arreglén tot ab discursos. No sabem encara l'valor dels números y tots los problemes entenem que poden resoldres ab paraules.

La Marina, la Ensenyansa, la Administració pública, tot lo que constitueix la organització d'un poble civilitzat està somés forçosament a un pressupost, y fins fa poch temps ja se sab lo que eran en lo Parlament las sessions de pressupostos: motiu pera la «modorra» de la representació nacional y «paslenques» d'uns quants «exflats» que tenian lo mal gust de pensar en coses tan indigestas:

Mentre dos ó tres oradors xerravan de xifras, escanyos y tribunas permaneixen deserts; sols quan arribaven los debats polítics se poblava'l Parlament de curiosos que anaven a buscar emocions fortes.

Avans de que s'desterrin aquestes costums passarà temps. Desd'ara algo s'ha conseguit després dels passats desastres; pero, encara queda molt per fer.

La premsa està obligada a lluytar pera desvanecer hàbits perniciosos y proclamar la sobrietat de paraula y la conveniència del estudi.

La oratoria deu corregir-se paulatinament doncs ha sigut sempre un defecte nacional.

La crisi de Catalunya

Preocupa l's ánims la crisi cotonera de Catalunya. Se la atribueix principalment a la pèrdua de las colonies y al encarment del cotó y la hulla. La pèrdua de las colonies ha degut realment influir en tan lamentable succès. Influirà tots los días més, perquè l's Estats Units no pararan en son empenyo d'apartar d' aquellas illes nostras manufactures.

L'encarment del cotó y del combustible no pot ser ja motiu tan determinant de la crisi. No afecta exclusivament a Catalunya; afecta a moltes nacions. Sobre tot lo de la hulla, de la que se serveixen en tot arreu tanfias industrias.

Quins remeys hi ha contra aqueixa crisi? Inmediat, cap. Reduir los días y las horas de treball en las fàbricas, efecte es del mal, no remey. Lo fablicant retarda la producció, y l'jornaler se veu obligat a aumentar sas privacions y restringir lo consumo.

No es tampoch remey contra la crisi lo descompte per lo Banc d'Espanya de las facturas liuadas per los venedors y aceptadas per los compradors. Quina dificultat hi ha en susbituir-los per lletres de canvi? Es difícil l'«endoso»? Facilitar crèdit als industrials pera que seguissin produint, no seria, per

altra part, sino agravar l'excés dels productes sense venuta.

Seria ja remey del mal obrir a nostra indústria nous mercats. Més jocum se 'is obre? L'Estat no pot fer més que procurar en les demés nacions, pera nosaltres mercancies, los més baixos drets d'aduanas, y exigir periòdicament de nosaltres cònsuls notícias que aquí puguin servir de guia al comerç. Lo demés toca al comers mateix.

Pera que se 'ns obri nous mercats deuenen ademés los industrials posar-se en condicions de lluita: travallar lo millor y l'més barato possible pera vèncer en la general concurrencia. Aquest es sens dubte lo remey de major eficacia; pero no tampoch d'aplicació inmediata ni d'inmediats efectes.

Remeys inmediats no 'is veyem sino en que l's fabricants abaratin fins shont sia possible l's productes, y engràs los venguin a plassos superiors als de costum, y en que l'Estat, convensut de lo onerós e impossibles que son los tributs ab que ha recarregat als contribuyents, y lo molt que s'ha redunit lo consum per la subseqüent elevació de preus de tots los articles necessaris pera la vida, alleugerí las cargas dels ciutadans.

No ab això se tallarà desseguida la crisi; pero podrà abreviársela. Crisis parcial es; y d'aquelles y altres més graves no's veuràn may lliures los pobles mentrels subsisteixi la organització social baixa que vivim. Las crisis se reduxeixen totas a un nivell entre l'consum y la producció, y aquelles desnivells es inevitable, atesa la impossibilitat de conèixer les necessitats del consum. Va tot al etzar; y aquí cau una indústria y allí altra s'aixeca, anant fabricants y jornalers de dalt abaix y de abaix dalt com los gadufols d'una cenia. Un invent, un simple canvi de moda, una nova via, una vaga important, bastan a produir aquelles crises abont tants jornalers sufren y tants productes s'ofegen. ¡Ve victis! ¡Ay dels vensuts!

(Traduït de «El Nuevo Regimen.»)

CANÒDOL CRÒNICA

Fires y Festas

Cada dia es major l'entusiasme que regna en nostra ciutat per les properes Fires y Festas, las cuales, atès lo lluïment y esplendor que la Comissió organitzadora tracta de donarlos, es d'esperar que aquest any, com lo prop passat, en los dias senyalats pera sa celebració se veurà nostra ciutat concorregudissima de forasters.

Anir se reberen entre altres, preciosos regalos del Marqués de Tamarit, Marqués de Mariáns, Odón de Buen, Litrán, Tarragó y Miró, y Vds. Quer, destinat a la Tòmbola benèfica.

També s'ha rebut ja l'regal que la Infanta dona María Isabel Francisca fa com a un dels premis para la Tòmbola.

Es, segons tenim dit, una figura de bronze, d'uns 60 centímetres d'alçada representant una venedora d'ous. La acompaña un encantador noy portador també d'un exemplar d'aviram.

Lo referit grupu es un objecte preciós y digne de la personalitat que n'ha fet regalo.

Continua la Comissió de fires y festas rebent cartas de diferents personalitats demostrant sa conformitat en la Tòmbola benèfica y oferint diferents objectes destinats a premis.

Entre altres figurant los dels Srs. Marqués de Mariáns, qui ofereix un objecte artístich, lo senyor Marqués de Tamarit que regala un altre objecte d'art, D. Odón de Buen que ofereix una de ses obres literàries, y D. Cristófol Litrán qui dona l'exemplar número 24 del tiraje de 80 en paper d'Holanda de la edició de París 1875, de la obra de Victor Hugo «Pendant l'exil».

S'estan esperant los preciosos cartells enunciadors de las fires y festas, sent creença de la Comissió que s'rebrán avuy mateix ó demà a los mes allargar.

Per si hagués passat desapercebunt de nosaltres, veheis tenim la satisfacció de comunicarlos que l'passat diumenge se constituí en aquesta ciutat la Junta d'una societat política que s'proposa salvar a nostre poble, en la forma següent:

President, D. Pere Nolasco Gay; Vice-president, D. Joan Muñoz; Secretaris, (.....) y don Francesc Bretón; Vice-Secretari, D. Joan Gené; Contador, D. D. Vilanova; Tresorer, D. A. Febregat; Vocal, D. Salvador Folch, D. Salvador Sedó, D. Joan Sabater y D. Joseph Mestres.

No s'creguin nostres lectors que l's noms siguin inventats, ni riguin creyentse que ho dihem del bromat que s'us vulguin salvar.

Nosaltres ho dihem de seri y 'ns basta la significació y autoritat de tots los noms, com lo lector pot deduir, pera tenirhi grans esperances.

Bofet de l'oreja
Y tantas n' hi tenim, que fins esperem ab delit lo número del dissapte del «Semanario Católico», per sentirli batre les mans d' alegria al regoneixer l' èxit del partit del ordre. [Ni Reus podia haver arribat a menos, ni molts d' aquells senyors, per no dir tots, à més.]

S' estan portant à cap ab gran activitat los traveles per l' adorno del saló y fàbrica de la «Lliga Catalanista», ab motiu de la festa inaugural de la esmentada societat.

Tan solemne acte, de quin publicarem lo programa oportunament, se celebrarà en la nit del prop vinent diumenge, dia 21 del present, ab assistència dels membres de la Junta de la «Unió» y altres entitats catalanistas adherides.

Los senyors fabricants de «Xampany» Miró y Tarragó y l' de «Cepa de Macón» Francesch Gil, han tingut la deferència que 'ls hi agràbim, de remetren alguns programats de las fíres y festes editats elegerent pels esmentats senyors.

A causa del fort vent que regnà ans d'ahir, no's vegeren com de costum tant concorreguts nostres passeigues.

Escriven de Tarragona:

«Crims ó desgracia?

Ahir tarde se constituió lo Jutjat d' instrucció en la carretera de Barcelona, punt conegut per «Mas de la Maria bruta», abont estant bromejant algunes joves ab donas de vida sorda, una d' aquéstas rebé lo disparo d' una escopeta carregada de perdigons que li causà la mort á l' acte, donchs li donà tota la carga en lo front.

Lo causant de la desgracia se presentà plorant en lo Jutjat, manifestant que l' fet fou casual.

Com l' assumptu esté sub-judici, res més podem afeir sobre lo ocorregut.

La guardia civil d' aquesta ciutat ha tingut noticia de que Lluís Fontboté, que estava a varis veïns de Riu d' Om, se troba a Beziers, creyentse que d'allí passarà a Marsella ab lo fi d' embarcarse per Buenos Aires.

Se sap que en aquesta ciutat prengué'l tren, bixant a Vilafranca, d' ahont desaparegué.

Nostre bon company de Lleyda, *La Veu del Segre*, ha sigut denunciat en son darrer número per una poesia que publicà titulada «Abusos».

Sentim l' entrebanch sofort pel colega, y ab aquest motiu li oferim nostre millor afecte.

Llegim en nostre bon company *Lo Camp de Tarragona*:

«Tantím entés que fa pochs días, en un dels salones d' una distingida societat d' aquesta ciutat, y en redunit cercle d' amics, se llegí una hermosa producció dramàtica catalana, original d' un eminent literat tarragoní, quins repetits triomfs á l' escena li han donat fama universal.

Se tracta, segons les nostres notícies, d' un escabat quadro de costums tarragonines, desenrotllat ab naturalitat y forces dramàtiques extraordinaries, y que, a jutjici de persones intel·ligentes, ha de produuir bona sensació en lo públic y conseguirà un èxit grandioso.

Com no'ns considerém autoritzats per publicar lo nom del autor y l' títol de la obra, solem diré que aquesta probablement s' estrenarà en breu, en uns dels teatres de Tarragona.

Lo Governador de Lleyda, lo célebre senyor Martos O'Nestle, va fer cridar dijous passat al seu despatx, al Alcalde y al secretari del Ajuntament de Torres de Segre, demanantlos hi esplicacions pel fet d' haver rebut l' altre diumenge á uns joves expedicionaris de Lleyda que han signat processats.

Després enterants de que l' secretari d' aquell Municipi s' havia significat avans á Lleyda per gess ideas catalanes, amonestà á l' aquell Ajuntament per haver-lo nombrat.

Extraordinariament concorreguda se vegé lo passat diumenge la societat «La Palma» ab motiu de celebrarhi una esculpidia funció teatral. Las obres que formaren lo programa foren «Por la marina española» y la divertida comèdia «Curs de moros quinas». Obras mésqueren per part dels aficionats una regular interpretació notantse en la primera obra feta d' ensaijos.

En dita funció debutà la simpàtica y distingida senyoreta D. Consol Borrás que fou en extrém aplaudida, demostrantli ab forts picaments de mans, ja que vegé en ella una aficionada que ab estudi arribarà á ser una verdadera actriu.

A nosaltres ens deixà també molt satisfets angu-

TINTANOS 04 LO SOMATENT

renill un felouer pervindre y la felicitat de tot cor, desitjantli que aquesta felicitat li aienti per seguir ab suel lo camí emprès.

Ha pres possessió de la Notaria de la Selva D. Joseph Loperena y Roma, advocat y notari.

La policia de Barcelonha ha capturat al bandido Botella, acusat de variis homicidis y robos, inclos un à la Tabacaleria a Lleyda per valor de 40.000 pesetas.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pesetas 1290'48.

Nostres apreciables lectors llegiran en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels senyors Valentín & Cia., Banquers y Expendiduria general de loteria á Hamburg, tocan á la loteria de Hamburg y no dubtem que 'ls interessarà molt, ja que s' ofereix per pocha gastos alcansar en un cas felis una fortuna ben important. *Aquesta casa envia gratis y tranch lo prospecte oficial á qui l' demanzi.*

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Barcelona 13 de Octubre de 1900.

Estimat director: No vull parlarli de l' assumptu del dia, per considerar que parlantne deshonaría a son benvolgut diari, pero si que no puch menos que fer constar la protesta de tota la gent un xich humana, contra las corridas de toros, espectacle digne sols de cafreria per son barbarisme, y dich eixò, per que gracies á ell, les persones se tornan bestias ferotges que, algun jorn, no mancarà naturalista que cuya classificació degudament; cal fer una propaganda ferma y energica contra tal espectacle que degrada en alt grau a nostre poble, y embruta sos sentits.

Dimars vinent, dia 16, tindrà lloc lo judici per jurats, de la causa que se segueix contra nostres companyas de causa, En J. Maspons y Camarasa, redactor de nostre confrare l' *Diari de Catalunya* y En Joan Santamaría, per la publicació de nn article y una poesia respectivament, en nostre confrare *La Veu del Vallès*, defensant al primer En Francisco de A. Ripoll y Fortuño, y al segon lo senyor Mon y Bascos, també tindrà lloc lo mateix dia, lo judici oral, de la causa instruïda contra nostre company, En Joseph M. Pellicer y Montseny, y En Manel M. de Montolin y de Togores, per l' incident ocorregut lo Setembre del any passat, al sortir del teatre de Novetats l' Almirant Fournier. Que se de l' Escuadra Francesa, defensan al primer los senyors Grases Hernández, y al segon lo senyor Lluís Riscachs, de tot cor desitjém á tots una sentència absolutoria, no cal dir que enviaré noves de ditas vistes lo mateix dimars.

Se comenta molt aquí lo non acte del governador de Lleyda, qui ha fet processá á uns quants joves que realisen una excursió á Torres de Segre, tots pertanyents á la «Associació Catalunya» constituida fa poch temps, dits joves se diuban Salvador Reves, Domingo Serra, Marián Janer, Candi Clus, Agustí Gua-rró, Joan Bergas, Joseph Escolà, Enrich Arderiu, Lluís Borrás, Joseph Aleu, y Francisco Casanova, per sort tots goseen de llibertat provisional sense fiesta.

L' Associació «Catalunya» de Lleyda, ha solicitat oficialment son ingrés á la Unió Catalanista.

Sàpiga senyor director, que nostre Ajuntament, per ars encara belluga, degut a las pocas ganes que tenen molts senyors de ser regidors, puig en Sandiu-menge prou que trevalia per trovarne, pero lo que es per ars no' n' troba pas un tant sols per caritat, això no vol dir que no existeixin alguns que desitjan ser-ne, pero aquells són pianistes, y no convenen á n' en Sandiu-menge, á la fi sens dupte que 'n trobarà, però tindré de vencer molts obstacles.

També segons he sentit dir, ofereix obstacles la substitució dels actuals regidors del ajuntament de Reus, sent un dels mes grossos las pocas probabilitats de trobar qui'ls sustitúi, á gust del govern, y altre l' actitud que 'l poble de Reus pendrà al fer la substitució, pero no fassin castells en l' ayre, que per això no' s' liureran los actos de regidores de la suspensió, si per això no muda l' temps. No tenint res més que dirli se despedeix de vosté son amich y company de causa.

FA SOL RE.

Secció oficial

Registre civil

del dia 14 y 15 d' Octubre de 1900

Naixements

Cap.

Matrimonis

José Coginé ab Teresa Castells.—Ramón Borrás ab Rosa Pallejà.—Joan Sardà ab María Ferré.

Defuncions

Manel Vaqué Ferraté, 1 any, Camí de Valls 29.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Leopoldo.

Sant de demà.—Sant Aleixandre.

Anunci particulars

Després de la cura lo pago

Es cosa comoda per tots y assegura als malalts la tan anhelada salut.

Per més detalls llegeixis en 4.ª página *Miraculosos conflits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.*

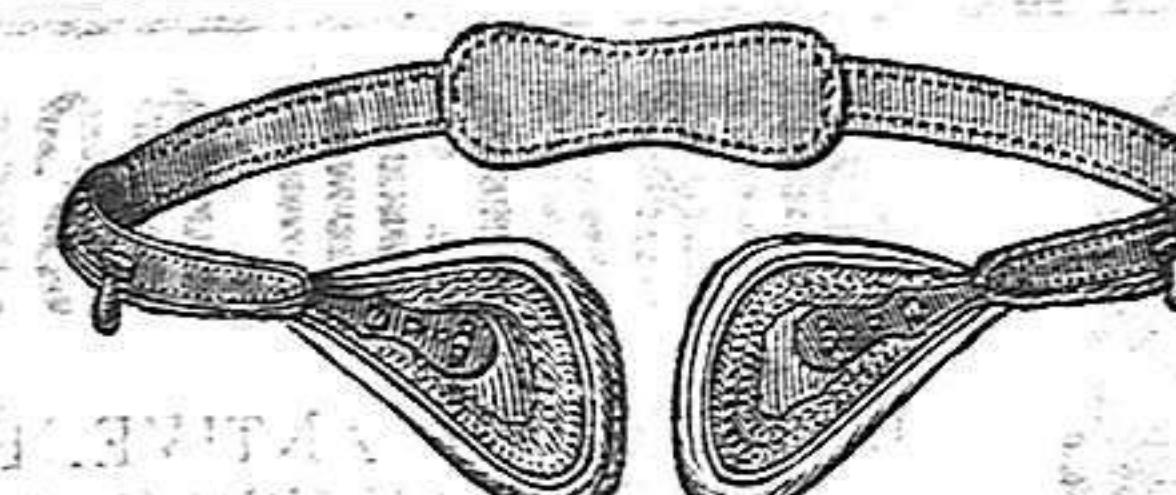
PERA LS MORTS

Riquíssim y variat assortit en coronas, flors artificials, rams, pensaments, y adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que s' troben fets melé.

RIPOLL germanas

Carrer Llovera, 29.—Reus.

També s' trobarà en aquesta casa gran varietat de plantas y adornos pera saló.

IMPORTANTÍSSIM als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remits i certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, abont tots nos coneixem, sois los fets ab sa incontrastable eloquència assentan las reputacions; per això aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establecimiento «La Creu Roja» y 'ls set anys de pràctica en la casa Clauselles de Barcelona, son garantias que no olvida'l públic.

Braguers de tota classe lo més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de caucho pera la completa y prompta curació dels tendres infants

Elastichs omoplàticshs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Baixas hipogástricas pera corretjar la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL
cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

Telegramas

Madrid 15.
Se dona com cosa segura que las Corts s' obrirán lo dia 12 de novembre.

La feixa se fixarà definitivament en lo Consell que 'l dijous que vé se celebrarà ab la Reina.

Comunican de Sevilla que ha cansat gran sensació entre 'ls comerciants d' aquella ciutat la notícia d' haver signat fícat á la presó lo tresorer de la Junta d' Obras d' aquell port.

Feyà temps que á la caixa hi faltavan fondos.

Un cop fet l' arqueig, ha resultat un desfalch de 80,000 duros.

La notícia es més comentada per ser lo detingut soci de l' important casa J. Ortiz y C. que s' dedica al comers d' objectes de fantasia.

«La Gaceta» publica una Real orden dispositiva que la Cort vesteix de dol quatre dies per la mort del príncep Bernat Enrich de Saxonia, y una altre Real orden d' Hisenda declarant á la glicerina subjecta al impost de consums.

Paris 15.
Ab feixa del 12 s' ha rebut á Londres un telegrama de Kronstadt, anunciant que 'l general Dewet ha dictat un bando declarant, que tots los burghers que refusin pendre las armes, serán considerats com á presoners de guerra.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalina y al Mentol

Son lo millor remedio en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granciosa; los faringes, ronquera, aferia y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bones farmacias y principal droguerías

Secoló comercial

J. Marsans Rof

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.			
Interior	71'40	Aduanas	
Amortisable	50'0	92'60	Norts
Colonial			52'60
Cubas 1886	85'97	Alicants	76'00
Cubas 1890	71'12	Orenses	23'25
Filipinas		Obs. 6 Franceses	96'75
Exterior Paris	70'85	Id. 30'0	id. 52'50
Paris	31'20	Londres	33'00

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.—Compra y venda al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No pochs envejoses sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públic de totas nacions los Reumes Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sifilis encara sent sos mas crònichs de més de 20 anys. Dits medicaments son d' efecte tan maravellós, pera les estrenyimente uretrales, que en 20 ó 30 días estan totalment curats, evitant ademés las périllósas candellíllas. En dos ó tres dies sera radicalment curada la purgació recent y en cinqu ó sis dies la crònica y gota militar. Inmillorable pera les ulcères y fluxs blanch de las donas, arenillas y catarrus de la vejiga, escozores uretrales, càlculs, retencions d' orina y demés infeccions genito urinaries y especialment la sifilis encarque sia hereditaria. Pera la curació de la sifilis, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perque es l' únic que no conté ioduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustàncies, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrèdols se 's hi admets le pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera províncies afegir pessetas 1'00. Dits medicaments estan de venta en totes las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa, Plaça de Prim, 1.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abello

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ALTAS BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

GUANO ANCORA

DE LA

Socletat Belgo Alemana á Roskin
Agent general á Espanya ALEXANDRE PIK, Ballen 17, Barcelona

Aquest guano universalment conegut se recomana per la pureza y alta graduació de las matèries que la componen y qual riquesa se garantiza ab los milles de multitud de Cambras latzias, hortalissas, cànem, morech etc. etc. Guano G pera cereals, remolques y espelta. Guano W especial pera vinyas y arbres fruyters, recomanantse especialment pera las replantes y empelts de ceps americanos.

Depositari de Rens, D. JAUME PLANA SALVAT

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la ciutat de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS			
	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dies fetxa.	32'50	32'55	
» 8 dias vista	32'80		
París 8 dias vista	30'50	30'90	
» vista	27'50	30'00	
Marsella 90 dies fetxa	32'50	32'55	
» 6 vista	30'50	30'90	
VALORS LOCALS	DINER.	PAPER	OPER.

ACCIONS		
	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense	675	
Industrial Farinera	675	
Banc de Reus de Descomptes y Prestams	700	
Manufactura de Algodón	25	
C. Reusense de Tramvías	150	
C. Reusense de Tramvías privilegiadas 5 per 100	275	350

TUTAMUGU DE ST. L

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27	
Cotisiació á Barcelona	á les 4 de la tarde d'ahir
Interior	71'41
Colonial	Cubes del 86
Orenses	Cubes del 90 i ob. 71'18
Norts	23'25 Amortisable
Alicents	52'60 Ob. 5 pgs Almansa 99'31
Filipines	76'95 Id. 3 pgs Frances 52'37

PARÍS	MADRID
Exterior	70'70 Interior

GIROS

París 30'95 Londres 32'95
Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes de tots los païssos.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 1 tomo.
Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Dues pessetas, lo tomo.
Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Imp. Celestino Ferrando, Plaça de la Constitució, 7

Invitación para participar á la próxima GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

aproximadamente

PESETAS 800.000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1 Premio	30000
1 Premio	200000
1 Premio	100000
1 Premios	75000
2 Premios	70000
1 Premio	65000
1 Premio	60000
1 Premio	55000
2 Premios	50000
1 Premio	40000
1 Premio	30000
1 Premios	20000
16 Premios	10000
56 Premios	5000
102 Premios	3000
156 Premios	2000
4 Premios	1500
612 Premios	1000
1030 Premios	300
36053 Premios	169
20968 Premios	250, 200, 150, 148, 115, 100, 78, 45, 21.

Marcos 11,618.400

6 sean aproximadamente PESETAS 19.000.000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.010 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000 ascendiendo en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000, en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podria en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarso en esta gran lotería de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, ó sellos de correo remitiéndonoslos por Valores declarados, ó en libranzas de Giros Mutuos sobre Madrid, o Barcelona, estendidas á nuestra orden ó en letras de cambio facil á cobrar, por certificado.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 10
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 5

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convenga á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será restituido. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del sorteo.

1 Noviembre 1900
Valentin y Comp.
HAMBURGO
ALEMANIA

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida.